

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**Ióannés Kinnamos és Nikétas Chóniatés beszámolói
II. Ióannés Komnénos uralkodásáról (1118–1143)**

Kovács István

Témavezető: Dr. Horváth László

DEBRECENI EGYETEM

Történelmi- és Néprajzi Doktori Iskola

Debrecen, 2025

1) Az értekezés célkitűzése, a téma körülhatárolása

A Bizánci Birodalom Komnénos-kori történetírása – benne II. Ióannés Komnénos uralkodásával (1118–1143) – viszonylag kevés figyelmet kapott a magyar kutatásban. Bár az uralkodó jelentős katonai sikereket ért el (többek között visszaszerezte Kis-Ázsia jelentős részét), a modern történettudományban apja, I. Alexios (1081–1118), illetve fia, I. Manuél (1143–1180) aktívabb diplomáciai-katonai tevékenysége mellett gyakran háttérbe szorul. Az e korszakot bemutató két legfontosabb forrás, Ióannés Kinnamos és Nikétas Chóniatés történeti műve, nem csupán a tények rekonstrukciójához nélkülözhetetlen, hanem a XII. századi bizánci historiográfia és a szöveghagyományozódás sajátosságaira is rávilágít.

Kutatásom kiindulópontját éppen ez a forráshiány képezte. A Byzantium Központ tagjaként kezdtem el foglalkozni a témával, első lépésként Kinnamos történeti munkájának első könyvét fordítottam magyarra. Ekkor vált világossá, hogy a forráselemzés akkor lehet igazán teljes, ha Nikétas Chóniatés történeti művének ugyanezt az időszakot feldolgozó részét is bevonom a vizsgálatba. Ez a logikus folytatás egyrészt lehetőséget adott egyes események két eltérő szemlélet szerinti ábrázolásának összehasonlítására, másrészt a források filológiai megközelítésével alkalmat kínált arra, hogy a XII. századi bizánci történetírásban érzékelhető sokszínűséget és változatosságot bemutassam.

A két szerző által feldolgozott uralkodói időszak alaposabb feltárása közben egyre világosabbá vált, hogy a források nem kizárólag eseménytörténeti szempontból bírnak jelentőséggel. Kinnamos és Chóniatés művei (különösen a retorikai eszközök és a narratív szerkezetek vizsgálata) azt is bizonyítják, mennyire eltérő módon értelmezte és alkalmazta a bizánci historiográfia a korabeli irodalmi hagyományt. A sajátos forráskezelés és a nyelvi-stilisztikai megoldások párhuzamba állítása rámutat a Bizánci Birodalom politikai berendezkedése mellett annak intellektuális életére és történetírói gyakorlataira is.

Mindezek folytán úgy ítélt meg, hogy II. Ióannés Komnénos uralkodásának e két kiemelt forrását magyar nyelvre ültetve és részletes filológiai kommentárral ellátva érdemes közreadni. Ezzel nemcsak a hazai tudományos diskurzus bővülhet, hanem az olvasók is közelebb kerülhetnek a Komnénos-kori Bizánc szöveges hagyományához, történetírói műhelytitkaihoz és a korszak eseményeinek komplex megértéséhez. A kutatás tehát az eddigi recepció-történeti eredményekre építve, de a két alapvető forrás elbeszéléstechinájára fókuszáló megközelítésével kíván hozzájárulni a XII. századi bizánci történelem árnyaltabb feltárásához.

Ennek megfelelően a disszertációnak két fő célkitűzése van: egyrészt II. Ióannés Komnénosz bizánci császár uralkodásának két legfontosabb történeti forrását, Ióannés Kinnamos és Nikétasz Chóniatész történeti műveinek vonatkozó szövegrészeit kívánja magyar fordításban, részletes filológiai kommentárral ellátva közreadni. Másrészt e szövegek összehasonlító elemzésével betekintést kíván nyújtani a XII. századi bizánci historiográfia sajátosságaiba.

A munka hangsúlyozottan filológiai szempontból közelíti meg a forrásokat. Bár az események történeti kontextusának bemutatása természetesen megkerülhetetlen, a dolgozat elsősorban a szövegek nyelvi-stilisztikai elemzésére, a szöveg-hagyomány vizsgálatára és a narratív technikák feltárására koncentrál. Az összehasonlító filológiai elemzés révén kirajzolódnak a két szerző eltérő nézőpontjai, céljai és ábrázolásmódjai.

A disszertáció első része a források megfelelő kontextualizálásához szükséges háttérrel mutatja be. Ennek keretében először II. Ióannés uralkodásának kronológiai áttekintését nyújtja, amely biztos támpontot igyekszik adni az olvasónak a források által tárgyalt események történeti és historiográfiai kontextusba való helyezéséhez. Ezt követően először Ióannés Kinnamos történeti munkájának részletes vizsgálatára kerül sor a második fejezetben, amely a szöveg-hagyomány kérdéseit, a szerző életrajzi háttérét és történetírói módszereit elemzi. A harmadik fejezet Nikétasz Chóniatész művének szentel hasonló figyelmet: ebben az egységben azonos szempontok mentén vizsgálom a történetíró munkáját, amely bár ugyanazt az időszakot dolgozza fel, mégis jelentősen eltérő megközelítést és narratív stratégiákat alkalmaz.

A disszertáció második nagy szerkezeti egysége tartalmazza a források magyar fordítását és a hozzájuk készített részletes kommentárt. Bár a munka természetesen érint köztörténeti témákat is, annak elsődleges célja a filológiai, illetve kultúrtörténeti jellegű elemzés. Ez a tudatos választás abból fakad, hogy mind a köztörténet, mind a filológia olyan összetett szakterület, amelynek eredményei önmagukban is teljes dolgozatot tehetnek ki, ezért célszerűbbnek látszott a filológiai megközelítésre összpontosítani. A dolgozat így nem kíván új történeti képet rajzolni II. Ióannés uralkodásáról, hanem a források bemutatására és értelmezésére helyezi a hangsúlyt. Ennek megfelelően a magyarázó jegyzetek elsősorban szövegtörténeti, valamint nyelvi-stilisztikai kérdésekre és a szövegek értelmezési lehetőségeire fókuszálnak, miközben természetesen a szükséges történeti háttérinformációkat is igyekeznek megadni.

2) Az alkalmazott módszerek vázolósa

A disszertáció II. Ióannés Komnénos uralkodásának (1118–1143) két fő történetírói forrását, Ióannés Kinnamos és Nikétas Chóniatés műveit elsődlegesen filológiai szempontból vizsgálja. A kutatás során alkalmazott módszertani elvek több egymással szorosan összefüggő megközelítést ötvöznek. A filológiai elemzés kiterjed a művek szerkezetére, stílusára, retorikai eszköztárára és a szerzők által alkalmazott irodalmi mintákra is.

A források megfelelő értelmezéséhez szükséges azok összefüggésbe helyezése, a szerzői háttér és a keletkezési körülmények részletes feltárása. Ennek keretében részletesen vizsgáltam mindkét mű kézirati hagyományát, kiadásait és fordításait. A forráskritikai elemzés során kritikai szemlélettel közelítettem mindkét szerző munkájához, vizsgálva megbízhatóságukat, figyelembe véve személyes háttérüket, politikai elfogultságaikat és az általuk használt forrásokat.

A disszertáció jelentős részét képezi a források új, modern magyar fordítása és értelmezése. A fordítás során Ióannés Kinnamos esetében August Meineke 1836-ban kiadott bonni kiadását, míg Nikétas Chóniatésnél Jan Louis van Dieten 1975-ben publikált kritikai kiadását vettem alapul. Ezen kívül felhasználtam még Moravcsik Gyula 1984-ben közzétett kétnyelvű kiadásának kritikai apparátusát a magyar vonatkozású szövegek vizsgálatakor, illetve Anna Pontani 2017-ben megjelent szintén kétnyelvű kiadásának kritikai apparátusát Nikétas Chóniatés szövegének vizsgálatához. A fordításnál arra törekedtem, hogy a görög szöveget a lehető legpontosabban, ugyanakkor gördülékeny, jól olvasható magyar nyelven adjam vissza.

A források értelmezése során több szempontú megközelítést alkalmaztam. A szöveg-hagyomány vizsgálata során elemeztem a kéziratok és kiadások egymáshoz való viszonyát, a szövegvariánsok eltéréseit és a szerzői átdolgozások nyomait. A filológiai elemzés kiterjedt a művek nyelvi-stilisztikai sajátosságaira, retorikai eszköztárára és az intertextuális kapcsolatok feltárására, tekintettel a bizánci történetírás műfaji konvencióinak vizsgálatára és arra, hogy ezeket miként alkalmazzák az egyes szerzők.

A filológiai kutatás során kiemelt figyelmet fordítottam a források nyelvi-stilisztikai vizsgálatára, az intertextuális kapcsolatok feltárására és a narratív technikák elemzésére. A terminológiai kérdések vizsgálata, többek között a császári hatalom leírására használt kifejezések (például βασιλεύς, αὐτοκράτωρ és más uralkodói címek) elemzése révén betekintést nyerhe-

tünk a korszak politikai gondolkodásába. Hasonlóan fontos a katonai és adminisztratív tisztségek megnevezéseinek vizsgálata is.

A kommentár készítése során három fő szempontot érvényesítettem. Elsőként a szövegkritikai problémákra, a kézirati hagyományra és a szövegvariánsokra reflektáltam. Ezt követi a nehezebben értelmezhető kifejezések, retorikai-stilisztikai eszközök és műfaji sajátosságok megvilágítása. Végül feltárom a szerzők forráshasználatát, intertextuális utalásait és az antik-bizánci irodalmi hagyományhoz való viszonyukat.

A kommentár részét képezi továbbá a szövegekben előforduló személyek, helyszínek és tárgyi vonatkozások magyarázata. Ennek célja, hogy elősegítse a források mélyebb megértését azáltal, hogy feltárja az események történeti kontextusát, a szereplők háttérét és a tágabb összefüggéseket. A kommentár elkészítése során támaszkodtam a releváns szakirodalomra, emellett pedig igyekeztem új szempontokkal és értelmezési javaslatokkal is hozzájárulni a szövegek értelmezéséhez.

3) Az eredmények tézisszerű felsorolása

1. Teljes magyar fordítás a két történeti mű II. Ióannés uralkodását tárgyaló részeiből

A disszertáció a két meghatározó XII. századi bizánci történeti forrás, Ióannés Kinnamos és Nikétas Chóniatés művének vonatkozó részeit teljes terjedelmükben, magyar nyelven először teszi hozzáférhetővé. A dolgozatban nem csupán a magyar vonatkozású szöveghelyeket, hanem a II. Ióannés Komnénos uralkodását (1118–1143) tárgyaló teljes könyveket lefordítottam, így e korszak két legfontosabb kortárs narratív forrása most egységes egészként válik elérhetővé a magyar olvasóközönség számára.

A fordításokat részletes, elsősorban filológiai kommentár kíséri. Ebben a „szövegközele” és „szövegtörténeti” magyarázatokból álló apparátusban fény vetül a bizánci nyelvi-stilisztikai sajátosságokra, az esetleges szövegromlásokra, valamint a kézirati hagyomány összetettségére. A kommentár így nem csupán a szövegek tartalmát, hanem azok nyelvi és kultúrtörténeti kontextusát is törekszik feltárni, hozzájárulva a források komplexebb értelmezéséhez.

2. A szöveghagyomány és kéziratok rendszerezett filológiai vizsgálata

A disszertáció fontos célkitűzése, hogy átfogó és naprakész áttekintést nyújtson Ióannés Kinnamos és Nikétas Chóniatés történeti műveinek kézirati hagyományáról. A kutatás során fel-

tártam mindkét szerző fennmaradt kézíratainak csoportjait, azok egymáshoz való viszonyát és a szöveghagyományozódás folyamatát.

Kinnamos művének esetében részletesen vizsgáltam a kódextörténetet és a kéziratok leszárma-
mazási rendjét. Az eddigi kutatások eredményeit felhasználva, különösen Raimondo Tocci
2011-ben megjelent tanulmányának új megállapításaira támaszkodva, javaslatot tettem Morav-
csik Gyula 1967-ben felállított stemmájának módosítására. A filológiai vizsgálat során egyértel-
műen kirajzolódott, hogy August Meineke 1836-os kritikai kiadása, amely mind a mai napig
Kinnamos művének egyetlen teljes tudományos szövegkiadása, immár közel kétszáz éves, és
nem tükrözi a szöveghagyományról azóta megszerzett ismereteinket. Az új kéziratkapcsolatok
feltárása és a módosított *stemma* fényében egy új, modern kritikai kiadás elkészítése is elened-
hetetlennek tűnik a további kutatások szempontjából.

Kinnamos történeti munkájának keletkezési idejét illetően több támpontunk is van, ame-
lyek alapján megpróbáltam revideálni a mű datálását. A *terminus post quem* 1180-ra tehető,
mivel a szerző már elhunytként említi Manuél császárt, míg a *terminus ante quem*et Nikétas
Chóniatés *Historiájának brevior* változata jelenti, melyet Nikétas 1196 és 1204 között írtatott
meg. A mű 1185 utáni keletkezését valószínűsíti, hogy Kinnamos I. Andronikos Komnénos
uralkodása alatt a császár közvetlen környezetéhez tartozott, ugyanakkor több alkalommal is
kritikus hangnemben írt róla, ami arra utal, hogy a tényleges megírásra csak Andronikos bu-
kása után kerülhetett sor. A szöveg keletkezéstörténetét illetően valószínűsíthető, hogy Kinna-
mos az anyaggyűjtést még I. Manuél uralkodása alatt kezdte meg, de a megfogalmazás – kü-
lönösen az Andronikossal kapcsolatos kritikus részek esetében – csak 1185 után történt meg.
A mű befejezetlensége és egyenetlenségei arra utalnak, hogy azt különböző időpontokban ke-
letkezett önálló fejezetekből állították össze, amelyeket aztán utólagos betoldásokkal tettek
még változatosabbá, és az így létrejött mű végső egységesítésére sohasem került sor.

Nikétas Chóniatés *Historia* című művének esetében a kézirati hagyomány vizsgálata során
Jan-Louis van Dieten és Alicia Simpson munkáira támaszkodtam. Részletesen bemutattam a
szöveg három fő változatát (*brevior*, LO és *auctior*), amelyek Chóniatés több évtizedes átdol-
gozó munkájának különböző fázisait őrizték meg. Ez a komplex szöveghagyomány nemcsak
filológiai szempontból jelentős, hanem értékes betekintést nyújt a szerző történelemszemléle-
tének és politikai nézeteinek változásába is.

3. A források nyelvi-stilisztikai és retorikai elemzése

Kinnamos és Chóniatés stílusának összehasonlítása során markáns különbségek rajzolódnak ki. Kinnamos elbeszélésmódját a letisztult, közvetlen próza jellemzi, ami könnyebben befogadhatóvá teszi művét a modern olvasó számára. Ezzel szemben Chóniatés gazdagabb, klaszszicizáló stílust alkalmaz, gyakrabban él bibliai és antik irodalmi utalásokkal, ami összetettebb, rétegzettebb szöveget eredményez. A szövegben alkalmazott retorikai és stilisztikai eszközök magyarázata a kommentárban kap helyet. A fordítás során tudatosan törekedtem az antikizáló tendenciák megőrzésére, míg a kommentár az archaizáló kifejezések és történeti népvnevek használatának elméleti és gyakorlati vonatkozásait tárgyalja. Többek között az olyan megnevezések, mint a „perzsák” a szeldzsuk törökökre vagy a „hunok” a magyarokra vonatkozóan, nem pusztán stilisztikai eszközök, hanem ez a névhasználat a bizánci történetírói hagyomány szerves része, amely az antik görög történetírás mintáit követve igyekezett értelmezni a kortárs eseményeket az ókori műveltség fogalmi keretei között, és egyszerre tükrözi a bizánci irodalmi műveltséget és a Birodalom kontinuitás-tudatát az antik görög-római örökséggel. A filológiai elemzés kitér a szövegek lexikai sajátosságaira is, vizsgálva a ritkább kifejezések, *hapax legomenonok* előfordulását és szerepét. A disszertáció rámutat, hogy míg Kinnamos inkább a közérthetőségre törekszik, addig Chóniatés gyakran él különleges, archaizáló vagy éppen újításnak számító szavakkal, ami művének egyfajta intellektuális többletréteget kölcsönöz. A két szerző eltérő megközelítése jól tükrözi a történetírók historiográfiai módszereinek különbségeit: míg Kinnamos többnyire tömör, lényegre törő stílusban mutatja be az eseményeket – bár ő sem tartózkodik az irodalmi utalásoktól –, addig Chóniatés gyakrabban alkalmaz részletes leírásokat és terjedelmes kitérőket.

A Feke ostroma kapcsán bemutatott görög–örmény párviadal leírásában több klasszikus irodalmi réteg is azonosítható, amelyek jól példázzák az irodalmi allúziók tudatos és összetett alkalmazását Nikétas Chóniatés *Historiájában*. A történetíró az örmény harcos „hektóri pajzsának” említésével közvetlen kapcsolatot teremt az *Iliasszal*, ami egyszerre szolgálja a jelenet epikus dimenziójának erősítését és a szereplő heroizálását. A szöveg további rétegét képezi egy hérodotosi párhuzam, ahol Chóniatés az eredeti kontextust saját narratívájához igazítva használja fel a klasszikus előképet. Az antik historiográfiai hagyomány tudatos felhasználását példázza egy prokopioszi szófordulat átvétele is, amely egyszerre idézi meg a *De bellis* két különböző szöveghelyét: a pajzsot maga elé tartó harcos kihívó, gúnyos magatartását, valamint

Teias gót király utolsó csatájának heroikus dimenzióját, így teremtve meg a jelenet kettős értelmezési síkját.

4. A császári reprezentáció és a történetírói reflexió vizsgálata

A két szerző bemutatása és a kommentár készítése során nem csupán a hadtörténeti és diplomáciai eseményekre bemutatására fektettem hangsúlyt, hanem kitértem a források által közvetített császárképre és a retorikai eszköztárra is. A kommentár feltárja azokat a nyelvi és képi mintázatokat, amelyeken keresztül a két történetíró megalkotja az ideális uralkodó portréját: a bibliai párhuzamokat, a klasszikus irodalmi allúziókat és a dicsőítő beszédek toposzait.

Igyekeztem példákkal illusztrálni, hogy amikor Kinnamos történeti művének bevezetőjében Xenophónra hivatkozik, azt nem pusztán irodalmi eszközként teszi, hanem egyúttal tudatos programadás is: a történetíró Xenophón Kyros neveltetéséről szóló művével teremt intertextuális kapcsolatot, ahol az eszményi uralkodó, Kyros áll a középpontban, míg Kinnamosnál ezt a szerepet I. Manuél Komnénos császár tölti be. A párhuzam különösen szembeűnő az ifjú Manuél neokaisareiai vitézkedésének leírásában, amely számos hasonlóságot mutat Xenophón két jelenetével: Kyros első vadászatával és első csatájával. Mindkét esetben az ifjú uralkodók vakmerő bátorságukkal tűnnek ki és fordítják meg a küzdelem kimenetelét, amiért aztán az idősebb rokonok egyszerre fejezik ki aggodalmukat és büszkeségüket. Ez a tudatos párhuzam Kinnamos részéről azt jelzi, hogy művében Manuél egy ideális uralkodó mintájaként kívánta ábrázolni, bár a későbbiekben a császár hasonló vakmerő tetteit már olykor meggondolatlanságként értékeli, még ha ezek is lovagias jellemének kifejezői maradnak.

Nikéτας Chóniatés ugyanennek az eseménynek a leírásakor a második szofisztika irodalmi hagyományához is visszanyúl. Kifinomult irodalmi utalással él, amikor Lukianos *Hogyan kell történelmet írni?* című művének egy jellegzetes részletét idézi fel. A császári sereg katonáinak viselkedése, akik II. Ióannés kedvében akarnak járni fia óvásával, tudatosan visszhangozza azt a lukianosi jelenetet, amelyben Aristobulos történetíró Nagy Sándor kegyeit keresi túlzó csataleírásával. Ez az intertextuális kapcsolat egyszerre szolgálja Chóniatés történetírói hitelességének demonstrálását és kortársa, Kinnamos túlzó, panegyrikus ábrázolásmódjának burkolt kritikáját.

5. A két szerző narratívájának összehasonlítása

A két történetíró, Nikéτας Chóniatés és Ióannés Kinnamos narratív megközelítése jelentősen eltér egymástól II. Ióannés Komnénos császár ábrázolásában. Míg Chóniatés teljes történeti

munkájában egy átfogó történelmi ívet rajzol, amely II. Ióánnés aranykorától Konstantinápoly 1204-es bukásáig vezet, addig Kinnamos elsősorban I. Manuél uralkodására összpontosít. Chóniatés II. Ióánnést ideális uralkodóként, a könyörületesség és megbocsátás megtestesítőjeként ábrázolja, amit jól példáz Anna Komnéné és Isaakios *sebastokrator* eseteinek tárgyalása. Ezzel szemben Kinnamos narratívájában egy szigorúbb, a büntetéstől sem visszariadó császár képe bontakozik ki, amit a szerző olyan események bemutatásával támaszt alá, mint Kurtikios megkorbácsolása vagy Kritoplos megszegényítő büntetése. A legitimációs technikák terén is markáns különbség figyelhető meg: míg Kinnamos természetfeletti elemekkel erősíti I. Manuél legitimációját, addig Chóniatés tartózkodik az ilyen eszközöktől Manuél esetében. A két szerző eltérő céllal és szemléletmóddal közelítette meg ugyanazt a történelmi korszakot: Chóniatés egy tágabb történelmi perspektívából, a birodalom későbbi hanyatlásának kontextusában értelmezi az eseményeket, míg Kinnamos elsősorban I. Manuél dicsőítésére koncentrálna.

6. Filológiai megközelítés a további történelmi kutatások támogatására

A disszertáció tudatosan a filológiai megközelítésre helyezi a hangsúlyt. Ez a választás abból fakad, hogy mind a történelmi, mind a filológiai elemzés olyan összetett feladat, amely önmagában is alapos kutatómunkát igényel. A dolgozat így elsősorban a források magyar nyelvű közreadására és filológiai szempontú elemzésére vállalkozik, ezáltal megbízható alapot kívánva nyújtani a további történelmi kutatások számára. Ennek megfelelően a magyarázó jegyzetek elsősorban szövegtörténelmi, valamint nyelvi-stilisztikai kérdésekre és a szövegek értelmezési lehetőségeire fókuszálnak, miközben természetesen a szükséges történelmi háttérinformációkat is igyekeznek megadni.

7. I. Manuél Komnénos születésnapja

A kommentárban mindezek mellett megkíséreltem új megvilágításba helyezni I. Manuél Komnénos császár születési idejének kérdését, rámutatva, hogy a szakirodalomban elterjedt 1118. november 28-i dátum nem támasztható alá teljes bizonyossággal. Mindazonáltal ezen a helyen arra is igyekeztem felhívni a figyelmet, hogy Kinnamos egy Manuélt kedvező színben feltüntető irodalmi toposz kedvéért előszeretettel elhagyja a történelmi hűséget, ez a felismerés pedig óvatosságra kell intsen Kinnamos császár-ábrázolásának értékelésekor.

8. További kutatási tervek

A disszertációban megkezdett fordítói és filológiai munka természetes folytatásaként szeretném a két történetíró, Ióannés Kinnamos és Nikétas Chóniatés I. Manuél Komnénos uralkodására vonatkozó szövegrészeit is lefordítani és kommentárokkal ellátni.

Ugyanakkor tisztában vagyok azzal is, hogy ez a feladat az eddigieknél is összetettebb kihívást jelent. I. Manuél uralkodása sokkal részletesebben lett megörökítve, így a források nem csak terjedelmesebbek, de komplexebbek is. A történeti háttér feltárása és a megfelelő mélységű kommentárok elkészítése ezért a korábbinál is alaposabb kutatómunkát igényel majd.

A további kutatás során fontosnak tartom a két szerző szövegeinek aprólékos összehasonlítását, a szövegszintű párhuzamok kimutatását I. Manuél uralkodásának teljes időszakára vonatkozóan. Emellett a második szofisztika hatásának vizsgálatát is ki kívánom terjeszteni: míg ez a hatás a XII. századi bizánci irodalom és Nikétas Chóniatés esetében már részben feltárt, Ióannés Kinnamos munkásságában még további kutatásra vár.

A bizánci források mellett különös figyelmet szeretnék fordítani az adott korszakot feldolgozó latin nyelvű nyugati krónikákra is. Tyrosi Vilmos és freisingi Ottó műveinek bevonásával lehetőség nyílik az események különböző nézőpontból történő értelmezésének összevetésére, az eltérő narratívák elemzésére, ami tovább árnyalhatja II. Ióannés Komnénos és I. Manuél uralkodásának megítélését.

Nyilvántartási szám: DEENK/509/2024.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Kovács István

Doktori Iskola: Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola

MTMT azonosító: 10057609

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (1)

1. **Kovács, I.**: Egy bizánci iskoláskönyv?

In: Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus : A XII. Magyar Ókortudományi Konferencia előadásaiából. Szerk.: Mészáros Tamás, ELTE Eötvös József Collegium, Budapest, 63-71, 2017, (Klasszikus ókor, Bizánc, humanizmus, ISSN 2064-2369; 26.) ISBN: 9786155371776

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

2. Harrauer, H., **Kovács, I.**: Néhány megjegyzés a karakallion kapcsán.

Belvedere Meridionale. 31 (1), 129-138, 2019. ISSN: 1419-0222.

DOI: <http://dx.doi.org/10.14232/belv.2019.1.8>

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

3. **Kovács, I.**: When Was Byzantine Emperor Manuel I Komnenos Born?

Acta class. Univ. Sci. Debr. 60, 147-155, 2024. ISSN: 0418-453X.

DOI: <http://dx.doi.org/10.22315/ACD/2024/12>

Magyar nyelvű konferencia közlemények (1)

4. **Kovács, I.**: II. Ióánnés Komnénos uralkodása.

Ingenia Hungarica. 8, 179-188, 2023. ISSN: 2416-0911.

További közlemények

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

5. **Kovács, I.:** Stamatina McGrath: Hadviselés mint irodalmi elbeszélés.
Klió. 29 (4), 11-16, 2020. ISSN: 1216-2965.

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

6. **Kovács, I.:** Les doléances d'un soldat de l'Antiquité: P. Tebt. 2.583.
Chronica. 17, 69-78, 2017. ISSN: 1588-2039.

Magyar nyelvű konferencia közlemények (1)

7. **Kovács, I.:** Pannóniai legionárius levele (P. Tebt. 2.583), annak filológiai és műfaji elemzése.
Ingenia Hungarica. 1, 205-228, 2015. ISSN: 2416-0911.

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2024.10.14.

